

Книга Мормона

Путівник для учнів класу



Зауваження та пропозиції

Будемо вдячні за ваші зауваження і пропозиції стосовно цього навчального посібника. Просимо надсилати їх на адресу:

Curriculum Planning
50 East North Temple Street, Floor 24
Salt Lake City, UT 84150-3200
USA

Адреса електронної пошти:
cur-development@ldschurch.org

Будь ласка, вкажіть своє ім'я та прізвище, адресу, приход і кіл. Переконайтеся, чи вказали ви назву навчального посібника. Після того викладіть свої зауваження і пропозиції стосовно сильних сторін підручника й того, що можна покращити.

Видано Церквою Ісуса Христа Святих Останніх Днів
Солт-Лейк-Сіті, штат Юта

© 1999 by Intellectual Reserve, Inc.
Усі права застережено
Printed in Germany

Текст англійською мовою затверджено: 8/96
Затверджено на переклад: 08/96
Назва оригіналу: *Book of Mormon: Class Member Study Guide*
Ukrainian

Вступ

На зібранні з Дванадцятьма апостолами пророк Джозеф Сміт “говорив браттям, що Книга Мормона найбільш правильна з усіх книг на світі і є ключовим каменем нашої релігії, і людина буде ближча до Бога, твердо дотримуючись її заповідей, ніж будь-якої іншої книги” (Вступ до Книги Мормона).

Цей навчальний посібник є вашим супутником у вивченні Книги Мормона. Він розбитий на розділи у тій же послідовності, у якій викладаються уроки курсу Євангельського вчення—Книга Мормона. Кожен розділ дає завдання з читання на тиждень і запитання, що поглиблюють ваше вивчення. Завдяки цим запитанням ви зможете краще навчитися застосовувати до себе Писання і підготуватися до активнішої участі в класному обговоренні.

Спільно з учителем класу Євангельського вчення ви несете відповідальність за успішність уроків. Господь сказав, що вчителі мають “проповідувати ... Духом

істини” і що ті, хто отримують “слово істини”, повинні “сприйма[ти] його Духом істини” (УЗ 50:17, 19). Приходьте на заняття підготовлені, щоб робити свій внесок у нього, ставити запитання, ділитися досвідом, якщо доречно, свідчити й уважно слухати вчителя та інших учнів. Виконавши завдання з читання й поміркувавши над запитаннями в цьому посібникові, ви зможете краще підготуватися й побачити сповнення слів Господа: “Той, хто проповідує, і той, хто сприймає, розуміють один одного, і обидва напучуються і звеселяються разом” (УЗ 50:22).

Цей посібник є цінним джерелом для сімей. Ви можете використовувати запитання з посібника, щоб надихати членів сім’ї на євангельські обговорення. Крім того, кожний розділ має пропозиції для домашнього обговорення. Члени сім’ї можуть звертатися до цих пропозицій, готуючись до уроків на домашніх сімейних вечорах.

“Ключовий камінь нашої релігії”

1

З молитвою вивчіть вказані далі уривки з Писань: 1 Нефій 13:38–41; 19:23; 2 Нефій 25:21–22; 27:22; 29:6–9; Мормон 8:26–41; Етер 5:2–4; Мороній 1:4; 10:3–5; Учення і Завіти 10:45–46; 20:8–12; 84:54–58. Також уважно прочитайте вступні сторінки Книги Мормона.

- Згідно з другим абзацом на титульній сторінці, якими є три цілі Книги Мормона?
- Що ви дізналися з Книги Мормона про Ісуса Христа? Як Книга Мормона зміцнила ваше свідчення про Ісуса Христа?
- Які уривки в Книзі Мормона особливо надихнули вас?

Пропозиції для домашнього обговорення

Прочитайте наведене далі висловлювання президента Меріона Г. Ромні:

“Я переконаний в тому, що коли в наших сім'ях батьки будуть читати Книгу Мормона з молитвою і регулярно—самі і з своїми дітьми,— дух цієї великої книги прийде і наповнить наші домівки і всіх тих, хто живе в них. Зміцниться дух благоговіння, зростатимуть повага й піклування одне про одного. Дух суперечок відійде. Батьки будуть радити своїм дітям з більшою любов'ю та мудрістю. Діти будуть

більш сприйнятливими і слухняними батьківській пораді. Праведність зросте. Віра, надія і милосердя—чиста любов Христова—переповнюватимуть наші домівки і наше життя, приносячи спокій, радість і щастя” (in Conference Report, Apr. 1980, 90; or *Ensign*, May 1980, 67).

Поговоріть про благословення, які можуть прийти у вашу сім'ю, якщо ви будете дослухатися до цієї поради. Заплануйте щодня збирати сім'ю для вивчення Книги Мормона. Заохочуйте кожного члена сім'ї зобов'язатися виконувати цей план.

“Господь по Своїй волі може все зробити”

1 Нефій 1–7

- Одна з перших подій, описаних у Книзі Мормона, це вихід з Єрусалима Легія та його сім'ї. Які обставини змусили їх піти? (Див. 1 Нефій 1:4–15, 18–20; 2:1–3).
- Чому мешканці Єрусалима не прийняли слова Легія та інших пророків? (Див. 1 Нефій 1:19–20; 2:12–13; 16:1–2). Чому деякі люди у наш час повстають проти Господа і Його слуг? Чого ви можете навчитися у Нефія щодо того, як зробити серце більш сприйнятливим до навчань пророків? (Див. 1 Нефій 2:16, 19).
- Навіщо були потрібні сім'ї Легія пластини з латуні? (Див. 1 Нефій 3:3, 19–20; 4:15–16; див. також 1 Нефій 5:21–22; Мосія 1:3–7).

2

Вивчаючи 1 Нефій 2–4, порівняйте якості Нефія з якостями Ламана і Лемуїла. Ви можете приділити особливу увагу таким уривкам: 1 Нефій 1:1; 2:11–13, 16, 19; 3:5, 7, 14–15, 31; 4:1, 3.

Пропозиції для домашнього обговорення

Обговоріть, навіщо були потрібні сім'ї Легія пластини з латуні. Обговоріть, чому ви вдячні за Писання. Потім попросіть членів сім'ї скласти перелік друзів, у яких нема Книги Мормона. З молитвою обміркуйте, як подарувати Книгу Мормона комусь із них або всім. Ви можете дати кожному члену сім'ї примірник Книги Мормона, яким вони можуть поділитися.

Видіння про дерево життя

1 Нефій 8–11; 12:16–18; 15

3

Читаючи про видіння дерева життя, зверніть увагу на такі символи та їхнє значення:

Дерево життя (1 Нефій 8:10; 11:8–25)

Плід дерева життя (1 Нефій 8:10–18, 30; 15:36; див. також УЗ 14:7)

Жезл із заліза (1 Нефій 8:19–24, 30; 11:25; 15:23–24)

Темрява (1 Нефій 8:23–24; 12:17)

Ріка з нечистою водою (1 Нефій 8:13, 26, 32; 15:26–29)

Велика і простора будівля (1 Нефій 8:26–28, 31, 33; 12:18)

- Коли Нефію було показано дерево життя, він попросив розтлумачити його (1 Нефій 8–11). Як йому було пояснено, що представляє собою дерево? (Див. 1 Нефій 11:21–25). Що такого побачив Нефій, що допомогло йому пізнати любов Божу? (Див. 1 Нефій 11:13–21, 24, 26–33; див. також Іван 3:16).
- Як Легій та Нефій описували дерево життя і його плід? (Див. 1 Нефій 8:10–12; 11:8–9, 23; 15:36).
- У видінні Легій бачив “незліченні натовпи людей” (1 Нефій 8:21). Цих людей можна розділити на

чотири категорії на основі їхнього ставлення до дерева і плоду. Прочитайте 1 Нефій 8:21–23 і визначте ці категорії. Як ці категорії проявляються у сучасному світі? До якої групи ви б зарахували себе?

Пропозиції для домашнього обговорення

Виконайте наведену далі вправу, щоб допомогти членам сім'ї краще зрозуміти видіння дерева життя.

Зав'яжіть очі комусь із членів сім'ї і розкрутіть його. Скажіть, що пов'язка символізує темряву. Потім помістіть десь у кімнаті зображення Спасителя. Запропонуйте тому, на кому пов'язка, дійти до зображення без сторонньої допомоги. Коли стане очевидно, що він не зможе дійти до зображення, попросіть когось із членів сім'ї стати біля зображення і тримати один кінець мотузочки (що символізує жезл із заліза). Нехай інший член сім'ї тримає інший кінець мотузки. Нехай член сім'ї із пов'язкою візьметься за мотузочку і дійде до зображення.

“Те, що я бачив, коли був піднесений Духом”

1 Нефій 12–14

4

- У книзі 1 Нефій 12 Нефій описує своє видіння про майбутнє його сімені (про своїх нащадків) і сімені його братів. Як символи у видінні дерева життя (темрява, велика і простора будівля та ріка з нечистими водами) передрікали падіння сімені Нефія?
- Утворення чого “серед народів Іновірців” побачив Нефій? (Див. 1 Нефій 13:4–5). Хто є засновником великої і мерзотної церкви? (Див. 1 Нефій 13:6).
- Що велика й мерзотна церква зробила з Біблією? (Див. 1 Нефій

13:20–26). Навіщо? (Див. 1 Нефій 13:27). Які вчення важко зрозуміти з Біблії, але які є простими й цінними в Книзі Мормона? Як Книга Мормона допомогла зробити Біблію більш зрозумілою для вас або як вона зміцнила ваше свідчення про Біблію?

- Нефій бачив, що хоча в останні дні членів Господньої Церкви буде відносно небагато, вони зможуть подолати переслідування великої і мерзотної церкви. Чим, як це

бачив Нефій, були озброєні святі? (Див. 1 Нефій 14:14). Як ви можете бути “озброєні праведністю і силою Бога”?

Пропозиції для домашнього обговорення

Прочитайте сім'єю вибране з книги 1 Нефій 12–14. Вивчаючи ці розділи, зверніть особливу увагу на пророцтва Нефія. Запропонуйте членам сім'ї позначити ці пророцтва у своїх Писаннях. Складіть перелік пророцтв, які вже виповнилися.

“Якби ви ... бажали прислухатися до істини і зважати на неї”

1 Нефій 16–22

Читаючи 1 Нефій 16–18, знайдіть, як Нефій проявляв послухність, віру і мужність. Подумайте, в чому ви б могли брати приклад з Нефія.

- Чим реакція Нефія на випробування відрізняється від реакції багатьох його рідних? (Порівняйте 1 Нефій 18:16 та 1 Нефій 16:18–20, 34–36; 17:21). Як ми можемо подолати схильність ремствувати, коли стикаємося з випробуванням?

Прочитайте наведені далі уривки з Писань щодо послуху Божим заповідям. Ви можете позначити собі ці уривки.

1 Нефій 3:7 УЗ 130:20–21
1 Нефій 17:3 Авраам 3:25
УЗ 82:10

5

Пропозиції для домашнього обговорення

Знайдіть дві невеликі мотузки: одну в хорошому стані, а іншу—прогнилу. Покажіть хорошу мотузку і скажіть, що вона складається з великої кількості ниток. Поясніть, що як нитки мотузки повинні бути щільно сплетені, так само важливо, щоб сім'ї були об'єднані. Потім покажіть стару мотузку. Скажіть, що як мотузка стає слабкою, коли нитки розірвані, так і сім'ї стають слабшими, якщо не об'єднані.

Продивіться розповідь у 1 Нефій 16–18. Обговоріть, як вчинки кожного з членів сім'ї Легія впливали на єдність сім'ї. Обговоріть, що ви можете зробити сім'єю, щоб бути більш єдиними.

“Вільні вибирати волю і вічне життя”

2 Нефій 1–2

2 Нефій 1 вміщає пораду, дану Легієм своїм синам незадовго до його смерті. Вивчаючи цей розділ, зверніть увагу, чого конкретно навчав Легій своїх синів і які благословення він обіцяв їм, якщо вони будуть виконувати його пораду.

Читаючи 2 Нефій 2, знайдіть слова *вільний, діяти та вибирати*. Ви можете позначити ці слова, коли знайдете їх. Виділіть час, щоб поміркувати над важливістю цих слів.

- Прочитайте 2 Нефій 2:6–8. Як ви можете “звістити” про це? Як те, що ви звичайно про це, покаже вашу вдячність Спасителю за Його Спокуту?
- Прочитайте 2 Нефій 2:15–25 і зверніть увагу на: (1) умови, в яких жили Адам і Єва до того, як скуштували заборонений плід, та (2) протилежність, яку вони відчували, як тільки скуштували цей плід. Які благословення ви можете мати завдяки тому, що падіння

Адама та Єви принесло у світ протилежність? (Див. 2 Нефій 2:23–27; Мойсей 5:10–12).

Пропозиції для домашнього обговорення

Поясніть, що місіонерам часто ставлять запитання, чітка відповідь на які міститься в Книзі Мормона. Запросіть членів сім'ї виступити в ролі місіонерів, які дають відповіді на наведені далі запитання. Нехай вони відповідають на запитання за допомогою вказаних віршів з 2 Нефій 2.

1. Що ви маєте на увазі, коли кажете, що Ісус є Спасителем? (Див. 2 Нефій 2:5–10).
2. Чому Бог терпить і добро, і зло у світі? (Див. 2 Нефій 2:11–13).
3. Я не хочу, щоб було багато заповідей. Чи буде обмежена моя свобода, якщо я прийматиму вчення Ісуса? (Див. 2 Нефій 2:26–29).

“Я знаю, кому я довірився”

2 Нефій 3–5

- Вивчаючи 2 Нефій 3, зверніть увагу на вчення про пророка Джозефа Сміта. Як ви були благословенні трудами Джозефа Сміта?
- Як Нефій знаходив надію, незважаючи на те, що був в “оточенні” спокус і гріха? (Див. 2 Нефій 4:18–25). Як згадування

про минулі благословення може допомогти вам у важкі часи?

Пропозиції для домашнього обговорення

Сім'єю прочитайте уривки або повністю 2 Нефій 4:15–35. Поясніть, що цей уривок іноді називають “псалмом Нефія”. В ньому виражені найглибші його почуття. Обговоріть,

чому так важливо іноді “пи[сати] з глибин душі”, як це робив Нефій (2 Нефій 4:15). Заохочуйте членів сім’ї часто писати про свої почуття.

Вони можуть час від часу записувати свої почуття у формі віршів або пісні хваління.

“О яка велика благодать нашого Бога”

2 Нефій 6–10

8

2 Нефій 9 містить проповідь Якова, одного з молодших братів Нефія, про Спокуту Ісуса Христа, яка є центральною подією в плані спасіння. Щоб зрозуміти вчення в цьому розділі, корисно розібратися в термінах *тимчасова смерть* і *духовна смерть*. Тлумачення цих термінів див. у Путівнику по Писаннях, “Смерть”.

- Що зробив Спаситель, щоби подолати тимчасову і духовну смерті? (Див. 2 Нефій 9:5–7, 12, 21–22; див. також Лука 22:44; Мосія 3:7; УЗ 19:16–19).
- За словами Якова, що ми повинні робити, щоби бути “спасеними в царстві Божому” або допущеними жити вічно в присутності Бога? (Див. 2 Нефій 9:18, 21, 23–24, 39, 41, 50–52).
- Яке ставлення і які вчинки не дозволяють нам отримати всі благословення Спокути? (Див. 2 Нефій 9:27–38).

- Яків пророкував, що нащадки Нефійців загинуть “в плоті через зневіру” і що Юдеї в Єрусалимі розіпнуть Спасителя і будуть розсіяні через свої гріхи (2 Нефій 10:2–6). Що Господь зробить для цього народу, якщо він повірить у Нього і покається у своїх гріхах? (Див. 2 Нефій 10:2, 7–8, 21–22; див. також 1 Нефій 21:15–16; 2 Нефій 9:1–3, 53; 30:2). Як це стосується кожного з нас окремо?

Обговоріть, як окремі слова і фрази у наведених далі віршах збільшують значення проповіді Якова.

2 Нефій 9:10	2 Нефій 9:28
2 Нефій 9:14	2 Нефій 9:39
2 Нефій 9:18	2 Нефій 9:51

Пропозиції для домашнього обговорення

Запросіть членів сім’ї обговорити, що Спаситель зробив конкретно для них і для сім’ї.

“Моя душа втішається словами Ісаї”

2 Нефій 11–25

9

Перед тим, як приступити до вчень Ісаї в 2 Нефій 11–25, прочитайте це висловлювання старійшини Бойда К. Пекера:

“Книга Мормона—це книга Писань. Це ще одне свідчення про Ісуса

Христа. Вона написана біблійною мовою, мовою пророків.

Переважно це легка для сприйняття новозавітна мова.

Варто вам прочитати кілька сторінок, як ви призвичаїтеся до стилю мови, і вам буде неважко зрозуміти, про що йдеться. Насправді-то, більшість підлітків легко розуміють мову Книги Мормона.

І потім, коли ви добре призвичаїлися, на вашому шляху постає бар'єр. Стиль мови змінюється на стиль старозавітних пророцтв. Адже тут чи там по тексту зустрічаються розділи, де цитуються пророцтва старозавітного пророка Ісаї. Вони здаються перешкодами, неначе дорожній шлагбаум або контрольний пункт, далі якого невдумливий читач з поверховою допитливістю, як правило, не йде.

Ви також можете спокуситися зупинитися там, але не робіть цього!

Не припиняйте читати! Продовжуйте читати всі ці важкі для розуміння розділи старозавітних пророцтв, навіть якщо ви їх майже не розумієте. Читайте, навіть якщо ви всього-на-всього швидко проглядаєте текст або вихоплюєте інформацію тут і там. Читайте, навіть якщо для вас це лише набір слів.

Господь з якоїсь мети зберіг пророцтва Ісаї в Книзі Мормона, хоч вони і стали бар'єром для несерйозного читача.

Люди, які так і не просуваються далі за розділи Ісаї, втрачають особисті скарби, що їх можна було збирати” (in Conference Report, Apr. 1986, 76–77; or *Ensign*, May 1986, 61).

“Він запрошує їх усіх прийти до Нього”

2 Нефій 26–30

2 Нефій 26–30 містять могутні пророцтва стосовно останніх днів. Нефій пророкував про людей, які будуть обмануті Сатаною і відійдуть від істини. Однак він також передбачив відновлення євангелії і благословення, які будуть дані праведним.

- Чи можете ви навести приклади прийомів, описаних у 2 Нефій 28, за допомогою яких Сатана обманує нас? Як ви можете не піддаватися цим тактикам? (Див., наприклад, 1 Нефій 15:24; 2 Нефій 28:30; Алма 17:2–3; Мороній 7:15–19; УЗ 21:1–6; 46:7).
- Чому ми разом з Біблією повинні вивчати Книгу Мормона? (Див. 2 Нефій 29:4–14; див. також 2 Нефій 28:30).

10

Пропозиції для домашнього обговорення

Нехай хтось із членів сім'ї стане в центрі кімнати. Скажіть, що в цьому дійстві все, що справа від цієї особи, символізує все хороше, що можна зробити в житті. Чим далі направо, тим кращим є те, що тільки можна зробити. Все, що по ліву руку від особи, символізує все погане, що можна зробити в житті. Чим далі наліво, тим гірше те, що можна вчинити.

Поясніть, що старійшина Річард Г. Скотт наводив подібний приклад. Потім він зауважив: “Стоячи посередині, важко розібратися, що є правильним, а що ні. Саме на цій нейтральній території Сатана працює з праведними людьми. Тут легко заплутатися. Живіть на

прекрасній території добра, визначеної Господом, і у вас не буде проблем зі спокусами. Якщо ви не впевнені, чи варто щось дивитися, слухати, про щось міркувати або щось робити, то покиньте це. Інакше ви можете опинитися в одній з пасток Сатани”

(“Do What Is Right,” *Ensign*, June 1997, 53–54).

Обговоріть, як це дійство стосується рішень і спокус, з якими зустрічаються щодня члени сім’ї.

“Просувайтесь вперед з непохитною вірою в Христа”

11

2 Нефій 31–33

- Нефій розпочав заключну частину своїх літописів словами, що він має “сказати про вчення Христа” (2 Нефій 31:2). На основі вчень Нефія в 2 Нефій 31, як би ви визначили “вчення Христа”?

Пропозиції для домашнього обговорення

Накрийте разом обідній стіл і скажіть членам сім’ї, що ви принесете їм обід. Коли вони сядуть за стіл, подайте їм такі порції, що є набагато

меншими за звичайні для них. Потім почніть таке обговорення:

- Як вивчення нами Писань іноді можна порівняти з маленькими обідніми порціями?
- Сім’єю прочитайте 2 Нефій 32:3. Що, на вашу думку, означає “бенкетувати словами Христа”? (Див. 2 Нефій 32:3). Що ми можемо робити, щоб особисте й сімейне вивчення Писань було бенкетом?

“Прагніть до царства Божого”

Кн. Якова 1–4

12

Щоб більше дізнатися про пророка Якова прочитайте такі уривки: 1 Нефій 18:7; 2 Нефій 2:1–4; 6:2–4; Кн. Якова 1:1–2, 18–19.

- Пророк Яків застерігав стосовно любові до багатств, гордовитості, розпусти й расових упереджень (Кн. Якова 2:12–16, 22–23; 3:5, 9). Закликавши свій народ до покаяння, він завершив проповідь свідченням про надію на прощення через Спокуту. Як ми можемо здобути надію на Христа, про яку говорив Яків? (Див. Кн. Якова 4:4–12).

Яків докоряв Нефійським чоловікам за їхнє ганебне поведіння з дружинами і дітьми (див. Кн. Якова 2:9, 31–32, 35). Провідники Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів також суворо застерігають про недопустимість образ будь-якого виду. Перше Президентство і Кворум дванадцятьох попереджають, що “особи, які порушують завіти цнотливості, які жорстоко поведуться зі своїм подружжям чи з дітьми, або які не виконують свої сімейні обов’язки, одного дня будуть відповідати за це перед Богом” (“Сім’я: Проголошення світові”, *Ліягона*, жовтень 1998, с. 24).

Пропозиції для домашнього обговорення

Нехай члени сім'ї прочитають Кн. Якова 2:35. Тоді поставте їм такі запитання:

- Що такого ми можемо зробити або сказати, що може поранити серце людей? Що ми можемо робити, щоб заохотити більшу єдність і любов удома?

Алегорія про оливкові дерева

Кн. Якова 5–7

Кн. Якова 5 містить одну з алегорій Зиноса, юдейського пророка, який згадується декілька разів у Книзі Мормона. Алегорія—це літературний прийом, у якому один предмет чи одна подія використовуються для того, щоб описати або зобразити інші. Наведена таблиця може допомогти вам зрозуміти цю алегорію:

Символ	Значення
Виноградник	Світ
Хазяїн винограднику	Ісус Христос
Культивоване оливкове дерево	Дім Ізраїля, завітний народ Господа
Дике оливкове дерево	Іновірці (люди, народжені поза домом Ізраїля)

13

Символ	Значення
Віти	Частини народу
Слуги	Пророки та інші, хто покликаний служити
Плоди	Життя і діяння людей

Пропозиції для домашнього обговорення

Поясніть, що слуги, згадані в Кн. Якова 5:61–72, є святими останніх днів, які діляться євангелією (УЗ 133:8). Обговоріть, як члени сім'ї можуть підготувати себе, щоб ділитися євангелією і в ролі місіонерів повного дня, і в буденних справах. Поставте мету допомагати членам сім'ї ставати краще підготовленими для місіонерської роботи.

“Для мудрої цілі”

Енош, Яром, Омній, Слова Мормона

14

- Як Енош описує свою молитву до Господа? (Див. Енош 1:2). Чого навчає вас про покаяння його бажання отримати прощення? Чого вас навчає його розповідь про молитви?
- Як ми можемо “віддати всю [нашу] душу як жертвоприношення” Спасителю? (Омній 1:26).
- Якою, за словами Мормона, була мета всього священного літопису, який він скорочував? (Див. Слова Мормона 1:2, 8; див. також титульну сторінку Книги Мормона).

Чому так важливо читати Книгу Мормона і пам'ятати про цю мету?

Пропозиції для домашнього обговорення

Поясніть, що автори книг Еноша, Ярома та Омнія отримали повеління зберегти літопис народу і додати свої записи до нього. Святим останніх днів також була дана порада вести особисті й сімейні записи. Якщо у вас є щоденник когось із предків, почитайте сім'єю деякі записи. Обговоріть, як важливо вести особисті щоденники й історію сім'ї.

“Навіки в боргу перед вашим Небесним Батьком”

Мосія 1–3

- Під час правління царя Веніямина, чим відрізнялися Нефійці, які вивчали Писання, від Ламанійців, які цього не робили? (Див. Мосія 1:5). Як проявляється ця ж різниця в сучасному суспільстві?
- Прочитайте Мосія 2:20–21, 34. Що означає бути “нічого не варгими служителями”, “що ... навіки в боргу перед ... Небесним Батьком?” Чому ми є невігідними для Бога слугами, навіть якщо славимо Його і служимо Йому з усією душею? (Див. Мосія 2:22–25; див. також ілюстрацію на цій сторінці). Чого це вчить вас про любов Небесного Батька до вас?
- Що ви дізнаєтеся з Мосія 2–3 про Спокуту Ісуса Христа?



15

Пропозиції для домашнього обговорення

Намалюйте на аркуші ваги, як показано нижче.

Запитайте членів сім'ї, чому ці ваги не врівноважуються. Потім попросіть їх прочитати вголос Мосія 2:20–25.

Коли вони будуть читати, нехай знайдуть те, що ми пропонуємо Господу і які благословення Він дає нам. Напишіть те, що ми робимо для Нього, на чаші *Наші приношення*. Напишіть благословення Божі на

чаші під назвою *Благословення Бога*. Допоможіть членам сім'ї уявити, що ми завжди будемо в боргу перед Ним. Висловіть свою вдячність за Божі благословення.

“Вас будуть називати дітьми Христа”

Мосія 4–6

16

- Чому, на вашу думку, цар Веніямин наголошував на “мізерності” і нікчемності свого народу? (Див. Мосія 4:5–8, 11–12). Чому так важливо, щоб ми визнавали свого залежність від Господа?
- За словами царя Веніямина, які обов'язки мають батьки перед дітьми? (Див. Мосія 4:14–15).
- Цар Веніямин навчав свій народ турбуватися про нужденних (Мосія 4:16–17, 22). Чому ми маємо “велику причину покаятися”, якщо відмовляємося допомагати нужденним? (Див. Мосія 4:18–23). У якому розумінні ми всі є жебраками? (Див. Мосія 4:19–20).
- Яку пораду дав цар Веніямин бідним, які не можуть віддавати частину свого майна? (Див. Мосія 4:24–25). Як ми можемо розвивати благородство у серці незалежно від нашого фінансового стану?
- Цар Веніямин навчав свій народ, що для того, щоб їм уникати гріха і виконувати їхні зобов'язання перед Богом, вони повинні стежити за своїми думками,

словами і ділами (Мосія 4:29–30). Як думки, слова і діла взаємопов'язані?

- Як вплинув Дух Господа на народ, коли цар Веніямин говорив до них? (Див. Мосія 5:2–5). Як може вплинути на наше життя і взаємовідносини те, що ми “вже не маємо бажання чинити зло”?
- Що означає стати дітьми Христа? (Див. Мосія 5:2, 5–7). Що означає взяти “на себе ім'я Христа”? (Див. Мосія 5:8–11). Що ми можемо робити кожного дня, що допоможе нам зберігати ім'я Христа, записане в наших серцях? (Див. Мосія 5:11–15).

Пропозиції для домашнього обговорення

Прочитайте сім'єю Мосія 4:16–27. Подумайте, що ви можете разом робити, щоб допомагати нужденним. Ви можете розробити проект служіння. Ви також можете поговорити про пожертвування від посту і їхнє використання.

“Провидець ... стає великою благодаттю для своїх ближніх”

17

Мосія 7–11

Вивчаючи Мосія 7–11, знайдіть уривки, що навчають про те, як важливо приймати поради від тих, кого Господь покликав бути пророками, провидцями й одкровителями.

- Як Аммон описав завдання провидця? (Див. Мосія 8:16–18). Які функції провидця виконував Авінадій? (Знайдіть конкретні приклади в Мосія 11).

Іноді ми можемо почерпнути більше знань з Писань, якщо порівнюємо двох людей в подібних ситуаціях. Skorистайтеся наведеною далі таблицею, щоби порівняти царя Ноя з царем Веніямином.

Цар Ной	Цар Венямин
Мосія 11:2	Мосія 2:13
Мосія 11:3–4, 6	Мосія 2:12, 14
Мосія 11:5, 7	Слова Мормона 1:17–18

Пропозиції для домашнього обговорення

Скажіть, що члени Першого Президентства і Кворуму Дванадцятих Апостолів є пророками, провидцями й одкровителями. Обговоріть, чому пророки, провидці й одкровителі останніх днів є для нас “великою благодаттю” (Мосія 8:16–18). Потім продивіться виступ Президента Церкви на останній конференції.

“Бог Сам ... спокутує Свій народ”

18

Мосія 12–17

Вивчаючи Мосія 12–17, знайдіть основну думку промови Авінадія до царя Ноя та його священників. Запитайте себе, чому Авінадій був готовий померти, але виголосити своє послання.

- Після того як Авінадій протистояв спробам священників “протистояти йому”, один зі священників поставив йому запитання стосовно уривка з Писань (Мосія 12:19–24; див. також Ісаї 52:7–10). Чому священники були неспроможні зрозуміти цей уривок з Писань? (Див. Мосія 12:25–27). Що означає спрямовувати серця на розуміння?

- Що означає мати заповіді, “записані у [наших] серцях”? (Мосія 13:11). Як те, що заповіді записані у наших серцях, впливає на зусилля, спрямовані на їх виконання?
- Що ви дізнаєтеся про Спасителя з пророцтва, процитованого в Мосія 14?
- До чого закликав Авінадій Ноя і священників наприкінці своєї проповіді? (Див. Мосія 16:13–15). Як ви можете прикласти цю пораду до свого життя?

- Хоча вам, скоріше за все, не доведеться помирати за свою віру, у чому ви могли б брати приклад з Авінадія?

Пропозиції для домашнього обговорення

Складіть сім'єю список людей, які, як і Авінадій, проголошували про

Спокуту Ісуса Христа, незважаючи на велику небезпеку (див., наприклад, Дії 4:1–12; 1 Нефій 1:18–20; Мосія 18:1–2; Геламан 13:1–7). Якщо ви знаєте, що хтось із членів сім'ї вів місіонерську роботу за важких обставин, поговоріть про ці випадки. Заохочуйте членів сім'ї описувати такі випадки у своїх щоденниках.

“Ніхто не зміг їх визволити, окрім Господа”

Мосія 18–24

19

Мосія 18 дає пояснення християнського завіту. Перед тим, як перейти до вивчення розділу, прочитайте наведене далі висловлювання Президента Джозефа Філдінга Сміта:

“Завіт—це контракт або угода між щонайменше двома сторонами. У випадку з євангельськими завітами сторонами є Господь на небесах і люди на землі. Люди погоджуються виконувати заповіді, а Господь обіцяє відповідно нагородити їх” (in Conference Report, Oct. 1970, 91; or *Improvement Era*, Dec. 1970, 26).

- Що ми обіцяємо робити, коли хрестимося, вступаючи в завіт? (Див. Мосія 18:8–13; Мороній 6:2–3; УЗ 20:37). Що обіцяє робити Господь, якщо ми охрестимося і будемо виконувати свій християнський завіт? (Див. Мосія 18:10, 12–13; див. також 2 Нефій 31:17).
- Чому Господь благословив народ Алми в неволі швидше і щедріше,

ніж Він благословив народ Лімгія? (Порівняйте Мосія 21:5–15 з Мосія 23:26–27; 24:10–16). Як це стосується нашого життя?

- Чому наші тягарі легшають, коли ми підкоряємося “життєрадісно і з терпінням усій волі Господа”? (Мосія 24:15). Яким чином Господь укріпляв вас, щоб допомогти “зносити [ваші] тягарі з легкістю”?
- Про що ми можемо дізнатися з того, як народ Лімгія і народ Алми були визволені із залежності від гріха? (Див. Мосія 7:33; 21:14; 23:23; 29:18–20; див. також УЗ 84:49–51).

Пропозиції для домашнього обговорення

Обговоріть запитання на попередній сторінці щодо християнського завіту. Запросіть членів сім'ї, які вже хрестилися, поділитися спогадами про хрещення.

Мосія 25–28 та Алма 36 містять розповіді про дивовижне навернення Алми і синів Мосії. Вивчаючи ці розділи, відведіть час, щоб пригадати своє навернення.

- Чому так важливо прощати одне одному? (Мосія 26:31). Які благословення ви отримували, коли прощали комусь або коли хтось вас прощав?
- Чому Господь послав ангела, щоб говорити до Алми молодшого і його супутників? (Див. Мосія 27:14). Як молитва може допомогти вам, коли близька людина перестає жити за принципами євангелії?

Зверніть увагу на слова і фрази в Мосія 27 та Алма 36, що порівнюють почуття Алми до і після прощення. (Наприклад, див. Мосія 27:29. До прощення душу Алми “було виснажено від вічної муки”. Коли він був

прощений, його “душа не бол[іла] більше”).

Пропозиції для домашнього обговорення

Попросіть членів сім’ї відповідати на таке запитання:

- На що особливо треба звертати увагу, готуючись до служіння на місії? (Допоможіть членам сім’ї зрозуміти, що *де* служити не так важливо, як *для чого* служити і як служити).

Нехай члени сім’ї по черзі прочитають Мосія 28. Скажіть, що цей розділ містить розповідь про синів Мосії, які забажали служити місіонерами серед Ламанійців.

- Чому сини Мосії захотіли проповідувати Ламанійцям? (Див. Мосія 28:2–3). Як ми можемо набратися рішучості ділитися євангелією?

“Алма ... судив праведним судом”

Коли всі сини царя Мосії відмовилися прийняти його царство, Мосія розіслав серед народу проголошення з рекомендацією запровадити систему суддів, які б керували замість царя після його смерті. Вивчаючи розділ 29 у книзі Мосії, обміркуйте, якими словами цар Мосія розповідає про таких керівників, які сприятимуть “мирові для ... народу” (Мосія 29:10).

- У перший рік правління суддів на суд до Алми був приведений

чоловік на ім’я Негор (Алма 1:1–2, 15). Чого навчав народ Негор? (Див. Алма 1:3–4). Який ефект справляло його вчення? (Див. Алма 1:5–6). Чому, на вашу думку, вчення Негора були приємними для стількох людей? Які з цих же вчень ви чуєте в наш час?

- Що зробив Алма у відповідь на зростання гордовитості й нечестя народу? (Див. Алма 4:15–19). Як може проповідування слова Бога “збудити [людей] пам’ятати свій

обов'язок"? Як може проповідування слова Бога "збити" гордовитість, хитрість і суперечки?

Пропозиції для домашнього обговорення

Прочитайте сім'єю Алма 4:15–20.

Тоді поставте їм такі запитання:

- Чому, на вашу думку, Алма не міг допомогти народові інакше, як "щирим свідченням проти них"? Які сучасні проблеми світу можуть бути вирішені проповідуванням євангелії і життям за нею?

"Хіба ви не отримали образ Його у виразі вашого обличчя?"

Алма 5–7

В Алма 5 міститься понад 40 запитань. Знайдіть ці запитання і подумайте, як би ви відповіли на них.

- У своєму зверненні до народу Зарагемлі Алма говорив про відчуття "могутньої зміни" в серці і про "народження від Бога" (Алма 5:14). Ми часто вживаємо слово *навернення*, коли ми говоримо про це відчуття. Що означає бути *наверненим*? (Див. Мосія 5:2; 27:24–26).

Пропозиції для домашнього обговорення

Прочитайте сім'єю Алма 5:14, 19.

Поясніть, що в даному випадку слово *обличчя* стосується і поведінки людини, і самого виразу обличчя, що свідчить про її характер.

- Що, на вашу думку, означає мати "образ Бога, вигравіюваний на [наших] обличчях"? Що ви бачили в інших людях, що свідчило б, що вони "отримали образ його у виразі [їхнього] обличчя"?

"Більше одного свідка"

Алма 8–12

- Після того як Алма встановив порядок у Церкві серед народу Гедеона і Мелека, він пішов проповідувати до землі Аммонійга. З якими труднощами Алма там зустрівся? (Див. Алма 8:8–9).
- Якими словами в Алма 8:10 описано зусилля, докладені Алмою в Аммонійга? Як люди в Аммонійга відреагували на проповідування Алми? (Див. Алма 8:11–13).

Вивчаючи Алма 8:18–32 та Алма 10–11, зверніть увагу на те, як змінився Амулек, прислухавшись до послання ангела, і як він служив напарником Алми.

- Як стан наших сердець впливає на розуміння нами слів Бога? (Див. Алма 12:9–11). Як ми можемо розвивати серця, щоб вони розпізнавали, розуміли і сприймали слово Бога? (Див. 1 Нефій 2:16; 15:11).

22

23

Пропозиції для домашнього обговорення

Поясніть, що коли Алма сам прийшов до міста Аммонійга, мешканці спитали: “Хто є той Бог, Який посилає не більше влади, ніж одну людину серед свого народу?” (Алма 9:6). Мешканці згодом були вражені тим, що їм проповідував і Амулек, “побачивши, що було більше одного свідка” (Алма 10:12). Сім’єю прочитайте уривки з Писань, вказані в наведеній таблиці. Зверніть увагу на те, як Алма й Амулек підтримували один одного, проповідуючи схожі вчення.

Учення	Свідчення Амулека	Свідчення Алми
Спокута	Алма 11:40	Алма 12:33–34
Покаяння	Алма 11:40	Алма 12:24
Суд	Алма 11:41	Алма 12:14
Воскресіння	Алма 11:41–42	Алма 12:24–25

- Які є переваги в тому, коли більше одного свідка ділиться євангелією? Як ми можемо підтримувати одне одного в цих спробах?

“Дай нам силу згідно з нашою вірою ... в Христа”

Алма 13–16

Після того як Алма навчав Зизрома та інших у місті Аммонійга про план викуплення, він свідчив про священство і викладав учення про передвисвячення. Прочитайте наведені далі цитати, пов’язані з вивченням Алма 13:1–7.

Пророк Джозеф Сміт сказав: “Кожен чоловік, який має покликання служити усім, хто населяє світ, був висвячений саме для цієї мети на Великій Нараді на небесах ще до того, як цей світ почав існувати” (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, sel. Joseph Fielding Smith [1976], 365).

Президент Спенсер В. Кімбол навчав: “Перш ніж ми прийшли сюди, вірні жінки отримали певні призначення, у той час як вірні чоловіки були передвисвячені виконувати певні завдання священства. Хоча ми не пам’ятаємо подробиць, це не змінює спаветної дійсності того, на що ми у свій час погодилися. Ви несете

відповідальність за те, що давно очікується від вас, так само як і від тих, кого ми підтримуємо як пророків і апостолів!” (“The Role of Righteous Women,” *Ensign*, Nov. 1979, 102).

- Яким чином Алму й Амулека було врятовано після того, як вони провели у в’язниці багато днів? (Див. Алма 14:26–29; Етер 12:12–13). Від чого нам треба звільнитися? Чому наша віра повинна бути зосереджена на Христі, щоб привести нас до звільнення? (Див. Мосія 3:17; Мороній 7:33).
- Що Алма 15:3–5 розповідає про довіру Зизрома до Алми й Амулека? Кому він мав довіритися, щоб зцілитися? (Див. Алма 15:6–10). Чого ми можемо навчитися, спостерігаючи дії Зизрома після зцілення? (Див. Алма 15:11–12).

24

Пропозиції для домашнього обговорення

Продивившись повністю або частково Алма 13–16, попросіть

кожного з членів сім'ї поділитися тим, чого його навчила ця історія.

“Вони вчили з силою і владою Бога”

Алма 17–22

25

- Що принесло успіх Аммону і його братам в їхній спробі привести Ламанійців до пізнання істини? Чого можна навчитися на прикладі підходу до місіонерської роботи Аммона й Аарона?
- Які вчення Аммон і Аарон викладали царю Ламонію та його батькові? (Див. Алма 18:34–39; Алма 22:7–14).
- Чим був ладний пожертвувати батько Ламонія, аби пізнати Бога? (Див. Алма 22:15, 17–18). Чого ви можете навчитися з його прикладу?

Вивчаючи Алма 17–22, знайдіть історії про людей, які отримували благо-

словення після подолання труднощів. Згадайте про благословення, які ви отримали, коли з вірою подолали випробування.

Пропозиції для домашнього обговорення

Покажіть кілька інструментів або знарядь праці. Попросіть членів сім'ї розповісти, як потрібно користуватися кожним інструментом. Потім прочитайте Алма 17:1–9 і зауважте, що ми, як і сини Мосії, можемо бути “знаряддям у руках Бога”, якщо ділимося євангелією з іншими. Наголосіть, що Господь допоможе нам, якщо ми будемо намагатися стати знаряддям в його руках.

“Навернений до Господа”

Алма 23–29

26

Алма 23–27 описує народ Анті-Нефій-Легій—групу людей, навернення яких до Господа було таким глибоким, що вони “ніколи не відпали” (Алма 23:6). Читаючи цю розповідь, знайдіть докази істинності і щирості навернення народу Анті-Нефій-Легій.

- Анті-Нефій-Легії “були навернені до Господа” (Алма 23:6). Чому так важливо, щоб Ісус Христос був у центрі нашого навернення?

- Навернені Ламанійці вирішили відрізнити себе від своїх братів, які залишалися злочестивими (Алма 23:16–18; 27:27–30). Яким чином ми відрізняємося від світу, коли навертаємося?
- Незважаючи на страждання, за що Анті-Нефій-Легії були вдячними? (Див. Алма 24:7–10). Яким чином вдячність Богу допомагає нам зустрічати труднощі й випробування?

- Анти-Нефій-Легії “взяли свої мечі, ... і вони заховали їх глибоко в землю” (Алма 24:15–17). Чому було важливим, щоб вони поховали свою зброю, а не просто пообіцяли не використовувати її? Що ми можемо зробити, щоб поховати “зброю своїх бунтів”?

Читаючи Алма 26–27, знайдіть приклади благословень, які даються місіонерам завдяки їхнім зусиллям.

Пропозиції для домашнього обговорення

Перекажіть історію навернення Анти-Нефій-Легіїв. Ви можете використати запитання з цього розділу, щоб розвинути обговорення. Потім попросіть членів сім’ї прочитати кілька або всі наведені далі уривки про навернення:

Лука 22:32

Алма 5:7–14

Мосія 5:2

3 Нефій 6:14

Мосія 5:7

3 Нефій 9:13–14

“Все вказує на те, що Бог є”

Алма 30–31

27

Пристаюючи до вивчення Алма 30–31, пам’ятайте про такі слова Президента Езри Тефта Бенсона:

“Книга Мормона викриває ворогів Христа. Відступники з Книги Мормона подібні до відступників, які є серед нас. Бог у Своему безмежному передбаченні так уклав Книгу Мормона, щоб ми могли бачити помилки у хибних освітніх, політичних, релігійних і філософських концепціях у наш час і знати, як їм протистояти” (“The Book of Mormon Is the Word of God,” *Ensign*, Jan. 1988, 3).

- Коли Коригор просив ознаки про існування Бога, які ознаки Алма навів як доказ того, що Бог живий? (Див. Алма 30:44). Як ці докази допомогли укріпити вашу віру?

Вивчаючи Алма 31, порівняйте молитву Зорамійців та молитву Алми. Ви можете описати різницю.

Пропозиції для домашнього обговорення

Поясніть, що ідеї, подібні до Коригорових, іноді можна зустріти і в сучасних людей. Потім обговоріть наступні запитання:

- Що ми можемо зробити, щоби протистояти впливу людей, які намагаються знищити нашу віру. (Відповіді можуть бути такими: вивчати Писання, молитися, уникати суперечок, радитися з батьками, єпископом чи вірними друзями).

Алма 32–35

- Алма порівнював слово Бога з насінням (Алма 32:28). Що ви можете зробити, щоб “знати місце” у своєму серці для слова Бога? (Алма 32:28).
- Прочитайте Алма 32:28–35. Що, на вашу думку, означає відчувати, як слово розбухає “у [вашій] душі”? Яким чином Писання збільшують наші душі, просвітлюють наше розуміння і розширюють наш розум? Яким чином слово Бога було приемним для вас?
- Після того як люди вислухали промову Алми, вони захотіли знати, “як їм треба починати виявляти свою віру” (Алма 33:1). Алма відповів, цитуючи вчення пророків Зиноса, Зинокі і Мойсея. Якою була основна тема цих учень? (Див. Алма 33:3–22).

Прочитавши Алма 33:19–22, прочитайте Числа 21:4–9, Іван 3:1–16, 1 Нефій 17:41, Алма 37:46 і Геламан 8:13–15. Подумайте, чому ці уривки разом дають вам більше розуміння, ніж кожен окремо.

Пропозиції для домашнього обговорення

Щоб допомогти членам сім’ї краще уявити слова Алми про живлення слова Бога в наших серцях (Алма 32:28–43), дайте кожному члену сім’ї насіннячко і маленьку посудинку із землею. Запропонуйте їм посадити насіння і доглядати його, поливаючи і виставляючи на сонце. Протягом наступних кількох тижнів нехай спостерігають за проростком.

“Прихили вухо до моїх слів”

Алма 36–39

- Алма 36–39 містить свідчення Алми, яке він склав своїм синам Геламану, Шиблону й Коріантону. Чому так важливо, щоб діти чули свідчення своїх батьків? Яким чином свідчення ваших батьків вплинуло на ваше життя?

Прочитайте наведені далі уривки з Писань, які демонструють важливість батьківської поради для дітей:

Алма 36–39 Алма 57:21, 26–27
2 Нефій 1–3 Геламан 5:5–14
Енош 1:1–3 УЗ 68:25–28

Мосія 1:1–8 УЗ 93:39–50
Алма 56:47–48

- Як впливала на ваше життя спроба наслідувати настанови, записані в Алма 37:36–37?
- Яким чином гріховність Коріантона вплинула на інших? (Див. Алма 39:11, 13). Чому так важливо, щоб члени Церкви служили гарним прикладом? Як ваші вчинки можуть вплинути на думку інших людей про Церкву?

Пропозиції для домашнього обговорення

Попросіть когось із членів сім'ї прочитати Алма 37:6–7. Потім покажіть цвях, шуруп або інший малий предмет, що є елементом кріплення.

- Чому цей предмет є “малим і простим”? Як ним можна

скористатися, щоб досягти великого? Що могло б статися, якби у нас не опинилося цього предмету вчасно?

- Що то за “мале і просте” скріплює нашу сім'ю? Що то за “мале і просте” ми можемо робити сім'єю, щоб показати свою любов до Небесного Батька, Ісуса Христа та одне до одного?

“Великий план щастя”

Алма 40–42

- Що відбувається з нашими духами між смертю і воскресінням? (Див. Алма 40:11–15, 21; див. також УЗ 138).
- Що сталося б з нами, якби ми були підвладні лише справедливості? (Див. Алма 42:14). Що необхідно, щоб задовольнити вимоги справедливості, що дасть нам можливість повернутися і жити в присутності Небесного Батька? (Див. Алма 42:15). Яким чином спокута Ісуса Христа “задовольняє вимоги справедливості”? (Див. Мосія 15:7–9). Що ми повинні робити, щоб бути спроможними отримати повноту

Божої милості? (Див. Алма 42:13, 23, 27, 29–30; див. також Алма 41:14; УЗ 19:15–18).

Пропозиції для домашнього обговорення

Щоб допомогти членам сім'ї зрозуміти Алма 42, прочитайте притчу, яку розповів старійшина Бойд К. Пекер, про Посередника, яка записана в розділі 12 книги *Основи євангелії* (31110 192). Ви можете попросити членів сім'ї читати за ролями, озвучуючи боржника, кредитора і його друга.

“Він ... був твердим у вірі в Христа”

Алма 43–52

Алма 43–52 містить кілька розповідей про війну. Ці розповіді можуть навчити нас врегульовувати життєві конфлікти, а також тому, як захистити себе і свої сім'ї від Сатани в битві з ним.

- Обговоріть подані принципи, які визначали позицію і дії праведних

Нефійців у часи війни. Яким чином розуміння і використання цих принципів у наші дні може зробити міцнішим мир у світі? Як ми можемо використовувати ці принципи для вирішення конфліктів у нашому особистому житті?

30

31

- а. Боротися тільки з праведних причин, наприклад, самозахист (Алма 43:8–10, 29–30, 45–47; 48:14).
- б. Не мати ненависті до ворогів; прагнути до їхньої найбільшої вигоди, так само як до особистої (Алма 43:53–54; 44:1–2, 6).
- в. Жити праведно і покладати надію на Бога (Алма 44:3–4; 48:15, 19–20).
- г. Іти за праведними і мудрими провідниками (Алма 43:16–19; 48:11–13, 17–19; див. також УЗ 98:10).

Пропозиції для домашнього обговорення

Прочитайте розповідь про те, як полководець Мороній підняв гасло волі (Алма 46:12–20). Потім сім'єю зробіть своє власне гасло волі. Попросіть членів сім'ї назвати кілька важливих принципів, які нагадуватимуть їм і надихатимуть брати на себе ім'я Христа. Потім напишіть ці принципи на ватмані. Заохочуйте членів сім'ї жити за принципами, які ви написали на сімейному гаслі волі.

“Вони слухалися ... кожного слова наказу з точністю”

32

Алма 53–63

Вивчаючи Алма 53 і 56–58, знайдіть принципи, яких дотримувалися 2060 юних воїнів, а також якості, які вони розвинули ще в молодості. Приділіть особливу увагу тому, як ці принципи і якості допомогли юним воїнам черпати силу в Господі. Подумайте, як ви можете застосувати ці принципи у своєму житті.

- Від кого навчилися ці молоді воїни такої великої віри і хоробрості? (Див. Алма 56:47–48; див. також Алма 53:21; 57:21). Чому так важливо, щоб діти знали силу і щирість свідчення своїх батьків?

Уважно прочитайте вказані далі уривки з Писань щодо ролі матері:

Алма 56:47–48	1 Самуїлова 1:27–28
Буття 24:60	Приповісті 1:8
Вихід 20:12	Мойсей 4:26

- Молоді Аммонійці попросили Геламана бути їхнім провідником

(Алма 53:19; 56:1, 5). Як вони відповідали на команди, які отримували? (Див. Алма 57:21). Чому важливо виконувати з точністю учення пророків Господа?

Пропозиції для домашнього обговорення

Розкажіть історію про 2060 юних воїнів Геламана (Алма 53; 56–58). Потім попросіть членів сім'ї прочитати кілька або всі наведені далі уривки з Писань: Поговоріть, як члени сім'ї можуть застосувати принципи, описані в цих уривках.

Алма 53:20–21	Алма 57:25–27
Алма 56:45–48	Алма 58:6–11
Алма 57:21	Алма 58:39–40

Під час обговорення ви можете заспівати разом “Ми людям світло несемо” (Збірник дитячих пісень, с. 92).

“Надійний фундамент”

Геламан 1–5

33

Геламан 1–4 описує періоди миру й період сутічок між Нефійцями і Ламанійцями. Геламан 5 містить розповідь про дивовижну місіонерську роботу серед ламанійських і нефійських розкольників. Вивчаючи ці історії, знайдіть паралелі с нашим часом.

- Як смиренні послідовники Христа відповіли на переслідування? (Див. Геламан 3:33–35). Як їхній приклад може допомогти вам?
- Прочитайте Геламан 5:12. Що означає будувати на камені Христа? (Див. також 3 Нефій 14:24–27).

У Книзі Мормона слово *пам'ятати* або його форми (такі, як: *пам'ятали*, *пам'ять* або *не забувати*) зустрічається понад 240 разів.

Знайдіть 15 з них в Геламан 5. При цьому подумайте, чому слово *пам'ятати* є таким важливим для завітного народу Господа.

Ви можете скористатися Путівником по Писаннях, щоб знайти інші уривки зі словом *пам'ятати* або його формами.

Пропозиції для домашнього обговорення

Прочитайте вголос Геламан 5:12. Потім обговоріть, як ваша сім'я може будувати на фундаменті, яким є камінь Ісуса Христа.

Під час обговорення ви можете разом заспівати гімн “Святі, вашій вірі не буде кінця” (*Гімни і дитячі пісні*, с. 6).

“О, як же ви могли забути вашого Господа?”

Геламан 6–12

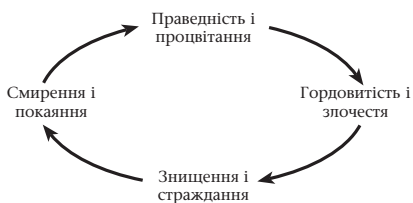
34

Розповідь у Геламан 6–12 показує, як гріх гордовитості вражає людей. Вивчаючи цю розповідь, знайдіть цикл, описаний далі в пропозиціях для сімейного обговорення.

- Прочитайте Геламан 12:7. На чому ґрунтується це твердження Мормона? (Див. Геламан 12:1–6, 8).

Пропозиції для домашнього обговорення

Намалюйте подану далі ілюстрацію на папері:



Скажіть, що Книга Мормона містить кілька прикладів народів, що пережили такі цикли.

- Як люди можуть розірвати цей цикл? (Нехай члени сім'ї прочитають Алма 62:48–51; Геламан 12:23–24).

Проведіть на малюнку стрілки кризь *Гордовитість і злочестя та Знищення і страждання*. Зазначте, що ми можемо вчитися на помилках

Нефійців. Ми завжди можемо пам'ятати Господа у смиренні і вдячності, навіть коли прощуємо.

“Якщо ви покаєтесь і повернетесь до Господа”

35

Геламан 13–16

Президент Езра Тефт Бенсон сказав: “Літопис історії Нефійців якраз перед приходом Спасителя має багато паралелей з нашими днями, коли ми чекаємо на Друге пришестя Спасителя” (in Conference Report, Apr. 1987, 3; or *Ensign*, May 1987, 4).

Наведена далі таблиця показує, що Геламан 13–16 містить розповідь про пророцтва і події, які є подібними до ознак і подій, що передуватимуть Другому пришестю Ісуса Христа.

Пророцтва і події, записані в Геламан 13–16

Пророцтво або подія

Ознаки і події, що передуватимуть Другому пришестю

Геламан 16:1, 3, 6, 10

Сильна праведна меншість

1 Нефій 14:12; Кн. Якова 5:70

Геламан 16:13–14

Духовні виявлення і чудеса

Йоїл 2:28–30; УЗ 45:39–42

Геламан 13:22; 16:12, 22–23

Велике злочестя

2 Тимофію 3:1–5; УЗ 45:27

Геламан 13:2, 6, 8, 10–11; 14:9, 11; 15:1–3, 17; 16:2

Заперечування пророків Господа і їхніх закликів до покаяння

УЗ 1:14–16

Геламан 14:3–4

Пророцтво про ніч без темряви

Захарія 14:7

Геламан 14:5–6, 20

Пророцтва про ознаки і чудеса на небесах

Йоїл 2:30–31; УЗ 45:40

Геламан 16:13–18

Заперечення ознак, чудес і приходу Христа

2 Петра 3:3–4; УЗ 45:26

Пропозиції для домашнього обговорення

Обговоріть із сім'єю всю таблицю або її частини. Попросіть кожного

члена сім'ї назвати один спосіб того, як інформація з таблиці може допомогти людям підготуватися до Другого пришестя.

“Назавтра я прийду у світ”

3 Нефій 1–7

36

- Чекаючи на здійснення пророцтва Самуїла, “люди, які повірили, дуже засумували” (3 Нефій 1:7). Якими були причини їхнього смутку? (Див. 3 Нефій 1:5–9). Що зробили ті, хто вірив, незважаючи на такі випробування їхньої віри? (Див. 3 Нефій 1:8). Що ви можете робити, щоб залишатися стійкими, коли ваша віра випробовується?
- Прочитайте 3 Нефій 3:12–26, де описується, як Нефійці готувалися до захисту від розбійників Гадіантона. Чого ви можете навчитися у Нефійців, коли вони готувалися до небезпеки, щоб ви могли захистити себе у часи спокуси і страху?
- Які благословення мали б усі люди, якби залишалися

відданими? (Див. 3 Нефій 10:18–19).

Пропозиції для домашнього обговорення

Прочитайте сім'єю 3 Нефій 5:13. Скажіть, що в цих віршах містяться слова пророка Мормона. Тоді поставте їм такі запитання:

- Що означає бути “учнем Ісуса Христа”? (Наслідувати Ісуса Христа). Що ми і наша сім'я можемо робити, щоб наслідувати Спасителя?

Під час обговорення ви можете заспівати пісні: “За Мною йди” (*Hymns*, no. 116), “Дай святості більше” (*Hymns*, no. 131) або “На Господа схожим бути” (*Гімни і дитячі пісні*, сс. 40–41).

“І хто прийде, того я прийму”

3 Нефій 8–11

37

Пророк Самуїл пророкував про ознаки розп'яття Спасителя. Прочитайте його пророцтва у Геламан 14:20–27. Потім опрацюйте 3 Нефій 8–9 і знайдіть підтвердження здійснення цих пророцтв.

- Що запропонував Господь тим, хто пережив руйнування? (Див. 3 Нефій 9:13–14. Зверніть увагу, що слово *прийти* тричі зустрічається у 14 вірші). Що ви можете робити, щоб прийняти його запрошення?
- Натовп підходив “один за одним” до Спасителя (3 Нефій 11:15; див. також 3 Нефій 17:25, де сказано, що зібралося 2500 людей). Чого

ми можемо навчитися з цього прикладу любові Спасителя?

- Ісус навчав, що не повинно бути “ніяких сперечань” серед людей (3 Нефій 11:22, 28). Чому сперечання стосовно євангельських учень небезпечні? (Див. 3 Нефій 11:29; УЗ 10:62–63). Як нас може об'єднати істинне вчення?

Пропозиції для домашнього обговорення

Прочитайте сім'єю 3 Нефій 11:1–17. Запропонуйте членам сім'ї подумати про те, як би вони почувалися, якби стояли там, серед Нефійців, коли явився воскреслий Господь.

3 Нефій 12–15

Вивчаючи вчення Спасителя в 3 Нефій 12–15, знайдіть учення, які особливо потрібні вам.

Ісус сказав Нефійцям: “Я даю вам бути сіллю землі” (3 Нефій 12:13). Щоби краще зрозуміти ці слова, прочитайте наведені далі уривки з Писань. Ви можете позначити їх у своїх Писаннях.

Левит 2:13 УЗ 101:39–40
Матвій 5:13 УЗ 103:9–10

- Прочитайте 3 Нефій 12:48. Чому нам необхідна спокута Ісуса Христа для того, щоб стати досконалими? (Див. 2 Нефій 2:7–9; 3 Нефій 19:28–29; Мороній 10:32–33).

Пропозиції для домашнього обговорення

Дайте членам сім'ї кілька порцій страви, що за рецептом містить сіль. Подайте кожному посолону порцію і не посолону. Нехай вони відчують, як сіль збагачує природний смак страви.

Посвітій ліхтариком або запаліть свічку в темній кімнаті.

Після цих заходів обговоріть, що означає бути “сіллю землі” та “світлом для ... народу” (3 Нефій 12:13–14).

“А тепер ось, моя радість повна”**3 Нефій 17–19**

Опрацьовуючи 3 Нефій 17–19, знайдіть вірші, що описують любов Ісуса. Ви можете записати свої почуття у щоденник.

- Чому Ісус вирішив “залишитися трохи довше” з людьми? (Див. 3 Нефій 17:5–6). Як це показує його почуття до людей? Як ви відчували любов і піклування Ісуса на собі?
- Ісус запровадив причастя серед Нефійців. Що ви дізналися про обряд причастя з 3 Нефій 18:1–11? Що ви можете зробити, щоб приготуватися до того, щоб приймати причастя кожного тижня?

- Ісус учив: “Моліться в своїх сім'ях Батькові” (3 Нефій 18:21). Як сімейна молитва вплинула на вашу сім'ю? Як сім'ї можуть збільшити своє зобов'язання стосовно щоденної сімейної молитви?

Якщо ви будете читати Писання вголос, то можете зрозуміти вчення й події так, як, можливо, не змогли б, читаючи мовчки. Прочитайте вголос 3 Нефій 17. Читаючи, пильнуйте за впливом Духа. Ви можете позначити уривки, які мають особливе значення для вас.

Пропозиції для домашнього обговорення

В обидва перші дні Свого перебування серед Нефійців Спаситель служив дітям. Прочитайте сім'єю 3 Нефій 17:11–24 та 26:14–16. Потім

поговоріть, як сильно Ісус любить малих дітей.

Під час обговорення ви можете разом заспівати пісню “Коли Він прийде знов” (*Збірник дитячих пісень*, с. 46).

“І тоді я зберу їх”

3 Нефій 16; 20–21

40

3 Нефій 16, 20 та 21 містять частину повчань Ісуса Христа до Нефійців, коли Він перебував з ними після Свого воскресіння. У цих розділах Господь учить і пророкує про відновлення євангелії та збирання дому Ізраїля в останні дні.

- Чому Ізраїль було розсіяно? (Див. 3 Нефій 16:4). Що таке збирання Ізраїля? (Див. 3 Нефій 16:4, 12; 20:10–13).
- Яку роль відіграє Книга Мормона у збиранні Ізраїля? (Щоб навести кілька прикладів, порівняйте 3 Нефій 16:4, 12 та 20:10–13 з 1 Нефій 6:3–4 і титульною сторінкою Книги Мормона). Які у вас як

члена Церкви є обов'язки щодо збирання Ізраїля?

Пропозиції для домашнього обговорення

Розкидайте по кімнаті предмети. Потім попросіть членів сім'ї зібрати ці предмети.

Коли члени сім'ї зберуть предмети, прочитайте 3 Нефій 20:12–13. Поясніть, що Небесний Батько збирає Своїх дітей з усього світу, приводячи їх до “пізнання Господа Бога їхнього, Який спокутував їх”. Обговоріть, що ви, кожен окремо і сім'єю, можете зробити, щоб допомогти Небесному Батькові зібрати Його дітей.

“І він-таки роз'яснив їм усе це”

3 Нефій 22–26

41

- Після того як Ісус процитував пророцтва Ісаї, він сказав людям, “щоб [вони] старанно вивчали це” (3 Нефій 23:1). Що означає вивчати Писання, а не просто читати їх?
- У цей літопис Мормон включив лише “меншу частину” того, чого Ісус навчав людей (3 Нефій 26:8). Як ми можемо отримати “більше”? (Див. 3 Нефій 26:9).

- Прочитайте 3 Нефій 26:19–21. Як ми можемо наслідувати цей приклад у шлюбі, сім'ї, приході і колі?

Пропозиції для домашнього обговорення

Скажіть, що коли Ісус перебував серед Нефійців, Він процитував пророцтво Малахії про місію Іллі (3 Нефій 25:1–6). Це вчення є

настільки важливим, що зустрічається в усіх чотирьох Головних трудах Церкви.

Сім'єю прочитайте наведені далі уривки з Писань: Малахія 4:1–6; Лука 1:17; 3 Нефій 25:1–6; Учення і Завіти 2:1–3 та Джозеф Сміт—Історія 1:37–39. Ви можете запропонувати членам сім'ї позначити ці уривки у своїх Писаннях.

Обговоріть, як ці вірші стосуються сімейно-історичної та храмової роботи. Заплануйте разом розшукати і подати для храмових обрядів імена померлих предків. Якщо дозволяють обставини, заплануйте разом послужити у храмі.

“Це є Моя євангелія”

3 Нефій 27–30; 4 Нефій

- Дванадцятьеро нефійських учнів Ісуса запитали у Нього, як вони повинні назвати Його Церкву (див. 3 Нефій 27:3). Якою була Його відповідь на їхнє запитання? (Див. 3 Нефій 27:4–9). Господь наказав, щоб Його відновлену Церкву, так само як і Його Церкву серед Нефійців, було названо Його іменем (УЗ 115:4). Чому важливо, щоб ми пам'ятали, що Церкву названо ім'ям Ісуса Христа?
- Прочитайте уважно 3 Нефій 27:13–21 і знайдіть різні положення євангелії Ісуса Христа. Яким є обіцяння Спасителя тим, хто живе за Його євангелією? (Див. 3 Нефій 27:21–22).
- У відповідь на своє прохання троє нефійських учнів були переображені, тобто їхні тіла було змінено, щоб вони “могли бачити те, що від Бога” (3 Нефій 28:13–15). Потім їх було перетворено. Чого вчить нас оповідь з 3 Нефій 28 про перетворені істоти?

42

- Протягом багатьох років після приходу Ісуса до Нефійців не було “ніяких ... -ійців” (4 Нефій 1:17). Що це означає? (Див. 4 Нефій 1:2–3, 15–17). Які проблеми існують сьогодні через відмінності між групами людей? Яким чином євангелія може допомогти нам стати об'єднаними, незважаючи на відмінності?

Пропозиції для домашнього обговорення

Прочитайте разом книгу 4 Нефій. Читаючи вірші 1–19, складіть перелік стосунків і вчинків, що привели до миру і щастя. Читаючи вірші 20–46, назвіть ті стосунки і вчинки, що призвели до суперечок і нищення.

Порівняйте ці переліки. Обговоріть, що ви можете зробити всією сім'єю, щоб бути більше схожими на людей, описаних в 4 Нефій 1:1–19.

“Як ви могли зійти з шляхів Господа?”

Мормон 1–6; Мороній 9

43

- Коли Мормону було 15 років, його “відвідав Господь, і [він] відчув смак великодушності Ісуса” (Мормон 1:15). Як ми можемо пізнати великодушність Ісуса?
- У якому стані перебувало Нефійське суспільство за часів Мормона? (Див. Мормон 1:19; 2:1, 8, 10, 18). Хоча ми, як і Мормон, живемо у часи великого злочестя, що ми можемо зробити, щоб підтримувати нашу віру й особисту праведність?
- Мормон говорив, що коли його народ переміг Ламанійців у битві, “вони не уявляли собі, що це Господь помилував їх” (Мормон 3:3). Чому так важливо, щоб ми визнавали те, що благословення, які ми отримуємо, приходять від Господа? (Див. Мормон 3:9).
- Прочитайте Мормон 5:17–18. Чим люди, які не йдуть за Спасителем, схожі на “судно ... без вітрил чи якоря”? Чому євангелію можна назвати ще вітрилами чи якорем?

Пропозиції для домашнього обговорення

Прочитайте сім'єю Мормон 1:13–14 і 2:18. Потім прочитайте Мормон 1:15 і 2:19. Наголосіть на тому, що навіть коли ми оточені злочестям, ми можемо знати про великодушність Господа. Якщо ми, як і Мормон, будемо прагнути йти за Господом і залишатися вірними своєму свідченню про євангелію, то зможемо знайти надію в знанні, що ми будемо “піднесен[і] в останній день” (Мормон 2:19).

“Я звертаюся до вас, нібито ви присутні”

Мормон 7–9

44

- Опрацьовуючи Мормон 7–9, пам'ятайте, що всі вчення, вміщені в цих розділах, адресуються людям, що живуть в останні дні.
- Що пророкував Мороній про умови в світі, коли з'явиться Книга Мормона? (Див. Мормон 8:26–33). Чому Мороній міг так ясно пророкувати стосовно останніх днів? (Див. Мормон 8:34–35).
 - Що сказав Мороній про гордовитість в останні дні? (Див. Мормон 8:35–41).
 - Мороній сказав, що в останні дні деякі люди вважатимуть, що Господь “не є Богом чудес” (Мормон 9:10). Якби хтось сказав вам, що Господь не є Богом чудес, як би ви відповіли на це? Якими випадками ви могли би поділитися, щоб засвідчити, що Господь є Богом чудес?

Пропозиції для домашнього обговорення

Прочитайте сім'єю Мормон 8:34–35. Потім попросіть кожного

написати листа майбутнім родичам (наприклад, дітям, внукам, племінникам чи племінницям), “нібито [ці члени сім’ї] присутні тут”. Запропонуйте включити до листів пораду, яка допоможе майбутнім родичам жити за євангелією, незва-

жаючи на випробування, з якими вони зустрінуться. Ви також можете запропонувати зберігати листи в надійному місці, наприклад, у щоденнику, щоби колись у майбутньому їх могли прочитати.

“Ніколи людина не вірила в Мене так, як ти”

45

Етер 1–6

- Якою була відповідь Господа, коли брат Яреда запитав, як освітлювати барки? (Див. Етер 2:23–25). Чому важливо робити все, що від нас залежить, крім того, що попросимо допомогу в Господа?
 - Яке запитання поставив Господь, перш ніж показати Себе брату Яреда? (Див. Етер 3:11). Яким чином відповідь брата Яреда показала глибину його віри? (Див. Етер 3:12). Що ви можете робити, щоб наслідувати його приклад?
- Пропозиції для домашнього обговорення**
- Прочитайте разом Етер 6:1–12. Скористайтеся наведеними далі запитаннями, щоб допомогти членам сім’ї порівняти подорож Яредійців до обіцяної землі з нашою подорожжю по життю:
- Господь примусив каміння у барках “сяяти в темряві” (Етер 6:3). Яке “світло” дає нам Господь?
 - Що зробили Яредійці після того як вони підготували все, що змогли, для своєї подорожі? (Див. Етер 6:4). Як ви можете виявляти таку саму довіру до Господа?
 - Коли дули вітри і Яредійців гнало вперед, що вони робили вдень і вночі? (Див. Етер 6:8–9). Яким чином ми можемо славити Господа?
 - Що Яредійці зробили, коли прибули до обіцяної землі? (Див. Етер 6:12). Яким чином це може бути подібним до нашого повернення до Небесного Батька?

“Вірою все здійснюється”

46

Етер 7–15

- Як Етер описував тих, хто вірить у Бога? (Див. Етер 12:4). Як віра і надія можуть бути якорем для вас? Які є приклади того, як віра веде до добрих діянь, що прославляють Бога?
- Як Мороній визначив віру? (Див. Етер 12:6). Що, на вашу думку, означає те, що “ми не матимемо доказів перед тим, як буде випробувано [нашу] віру”? Яким чином випробування укріпили і ствердили вашу віру?

- Господь учив, що якщо ми будемо смиряти себе перед Ним і вірити в Нього, Він “вчин[ить] так, щоб слабке стало для [нас] сильним” (Етер 12:27). Як це обіцяння було виконане в Писаннях, у вашому житті та в житті інших людей?

Пропозиції для домашнього обговорення

Коли Гайрум Сміт готувався вирушити до Картеджської в'язниці,

де згодом їх з пророком було вбито, він прочитав Етер 12:36–38 і загнув куточок сторінки (УЗ 135:4–5). Нехай члени сім'ї прочитають ці вірші.

- Що в цих віршах втішає? Які уривки в Писаннях зміцнювали або втішали вас?

“Щоб утримувати їх на правильному шляху”

Мороній 1–6

47

- Чому розділи 2–5 книги Моронія важливі для наших днів? Як укріплює вас те, що ви бачите однакові обряди у різних розподілах часу Церкви Господа?
- В які завіти ми вступаємо через причастя? (Див. Мороній 4:3; 5:2). Що нам обіцяно за це? Як ви почуваетесь, коли причащаетесь з благоговінням і гідно?
- Після того як людей було хрищено і вони отримали дар Святого Духа, “їх було зачислено до людей церкви Христа; і їхні імена було взято” (Мороній 6:4). Навіщо їхні імена було записано? (Див. Мороній 6:4). Як ви можете допомогти Церкві пильнувати, щоб як тих, хто давно був у Церкві, так і нових її членів могли “пам'ятати і насичувати добрим словом Бога”?

Пропозиції для домашнього обговорення

Якщо члени сім'ї є новонаверненими, обговоріть, з якими почуттями вони

приєднувалися до Церкви. Дайте їм розповісти про те, що їм сподобалося в цьому процесі і що було важко. Якщо члени сім'ї є давніми членами Церкви, попросіть їх поговорити про те, як би вони себе почували, якби прийшли до Церкви вперше.

Нехай хтось із членів сім'ї прочитає наведену далі пораду Президента Гордона Б. Хінклі:

“Зважаючи на постійне зростання кількості навернених, ми повинні докладати все більше реальних зусиль, щоб допомогти їм у пошуках свого шляху. Кожен з них потребує три речі: друга, покликання і насичення “добрим словом Бога” (Мороній 6:4)” (in Conference Report, April 1997, 66; or *Ensign*, May 1997, 47).

- Що ми можемо робити, аби виконати цю настанову?

Мороній 7–8 містить учення батька Моронія Мормона. Мороній 10 містить останнє письмове свідчення Моронія.

- Мормон називав членів Церкви “миролюбними послідовниками Христа” (Мороній 7:3). Спираючись на що Мормон висловив таке міркування? (Див. Мороній 7:4–5). Як ми стаємо “миролюбними послідовниками Христа”?

Мороній закінчує літопис, промовляючи “декілька слів як заклик” (Мороній 10:2). Слово *закликати* означає рішуче радити або перекопувати. Опрацьовуючи Мороній 10, ви можете позначити слово *закликати* щоразу, коли натрапляєте на нього. Обміркуйте значення і важливість заклику Моронія в цьому розділі.

- Чого Мороній навчав про духовні дари? (Див. Мороній 10:8–19).
- Як заклик Моронія “прийти до Христа” відображає все послання Книги Мормона? (Мороній 10:30,

32). Як конкретно вивчення Книги Мормона у цьому році допомогло вам прийти до Христа?

Пропозиції для домашнього обговорення

Свідчіть про Книгу Мормона і запросіть членів сім’ї зробити те ж саме. Потім прочитайте наведене далі висловлювання Президента Езри Теффа Бенсона:

“Книгу Мормона вивчають і в нашій Недільній школі, і на уроках семінарії кожен четвертий рік. Однак члени Церкви *не* повинні наслідувати цю чотирирічну модель у своєму особистому та сімейному навчанні. Нам потрібно щоденно читати сторінки книги, завдяки якій людина “буде ближча до Бога, твердо дотримуючись її заповідей, ніж будь-якої іншої книги” (*History of the Church*, 4:461)” (in Conference Report, Oct. 1988, 3; or *Ensign*, Nov. 1988, 4).

Запросіть членів сім’ї продовжувати вивчати Книгу Мормона і ділитися нею з іншими людьми.

ЦЕРКВА
ІСУСА ХРИСТА
СВЯТИХ
ОСТАННІХ ДНІВ

UKRAINIAN



4 02356 84192 2

35684 192